

در این بخش دستوراتی را معرفی می‌کنیم که در نوشتن برنامه‌های مختلف به ما کمک می‌کند. این دستورات در اغلب زبان‌های برنامه‌نویسی مشترک است و تنها گرامر آن‌ها متفاوت است.

ساخت function file:

تا به حال تنها از توابعی استفاده می‌کردیم که قبلاً برای MATLAB تعریف شده بود؛ ولی ممکن است این توابع نتوانند نیازهای ما را پاسخ دهند، یا بخواهیم توابعی با کاربری خاص بنویسیم.

یک تابع (function file) مانند یک M-file است با این تفاوت که خط اول آن به صورت زیر است:

```
function [outputs]= name(inputs)
```

این خط مشخص می‌کند که این M-file یک تابع است. همچنین تعداد ورودی‌ها و خروجی‌ها را مشخص کرده و هر یک را در یک متغیر قرار می‌دهد. در صورتی که تنها یک ورودی داشته باشیم نیازی به کلمه ([]) نیست. name نیز نام تابع را مشخص می‌کند.

بهتر است برای خواناتر شدن برنامه از عبارات توضیحی استفاده کنیم. این عبارات باید ورودی‌ها و خروجی‌ها را مشخص کند. همچنین می‌توان نام برنامه نویس و تاریخ نوشتن آن را نیز مشخص کرد. این خطوط با اجرا دستور `>>help name` به نمایش درمی‌آیند. به عنوان مثال M-file زیر دستور `prod` را شبیه‌سازی می‌کند.

```
function p=prod2(x)
% function p=PRODY(x)
% shabih sazi farman PROD
% a:radif b:sotoon
[a,b]=size2(x);
p(1,:)=x(1,:);
for i=2:a,
%   satr aval p dar satr haye x zarb shode
%   va dar satr aval p zakhir mishavad
    p(1,:)=p(1,:).*x(i,:);
end
% if x is rowvector
while a==1;
    p=1;
    for i=1:b,
        p=p*x(i);
    end
    a=0;
end
```

حلقه‌های تکرار:

این دستورات در اغلب زبان‌های برنامه‌نویسی به خصوص C وجود دارند.

« حلقه For

این حلقه این امکان را به وجود می‌آورد که تعدادی از دستورات به تعداد دفعات از قبل تعیین شده تکرار شوند. شکل کلی آن به صورت زیر است:

```
for variable = a
    statement 1
    statement 2
    ...
end
```

که a يك ماتريس است. در هر بار تکرار حلقه يك ستون ماتريس a در variable قرار مي گيرد. به اين ترتيب حلقه به تعداد ستون هاي a تکرار مي شود. اين حلقه را مي توان به صورت تو در تو استفاده کرد. مثال زير با استفاده از حلقه هاي تو در تو جدول ضرب ايجاد مي کند.

```
for i=۱:۵
    for j=۱:۵
        s(i,j)=i*j;
    end
end
```

« حلقه While

اين حلقه چند دستور را به تعداد دفعات نامحدود تکرار مي کند. از اين دستور هنگامی استفاده مي شود که تعداد دفعات تکرار مشخص نباشد. شکل کلي اين دستور به صورت زير است:

```
while expression
    statements
end
```

expression يك عبارت شرطي است و تا هنگامی که درست باشد، حلقه تکرار مي شود. (عبارات شرطي در قسمت بعد شرح داده مي شود)

عملگرهاي رابطه اي:

اين عملگرها شامل موارد زير مي باشد:

شرح	عملگرهاي رابطه اي
کوچکتر از	<
کوچکتر يا مساوي	<=
بزرگتر	>
بزرگتر يا مساوي	>=
مساوي يا	==
مخالف يا (نامساوي)	~=

عملگرهاي منطقي:

اين عملگرها را در جدول زير مشاهده مي کنيد

شرح	عملگر منطقي
AND	&
OR	
NOT	~
OR انحصاري (در صورتی که تنها یکی (x یا y) مقدار درستی داشته باشند مقدار True برمی گرداند)	xor(x,y)

ساختارهاي تصميم:

« شرط If - Else – End

حتما با عملکرد اين دستور در زبان هاي برنامه نويسي ديگر آشنا شده ايد. شکل کلي اين دستور را در زير مي بينيد.

```

if expression ۱
  statements ۱
elseif expression ۲
  statements ۲
...
elseif expression n
  statements n
else
  statements
end

```

همان طور که مشاهده می کنید در حالت کلی می توان از يك If، بیشمار Elseif و يك Else و End استفاده کرد. استفاده از Else و Elseif اختیاری است.

اگر شرط مقابل If درست باشد دستورات شماره ۱ اجرا می شوند، در غیر این صورت شرط ۲ (مقابل Elseif) بررسی می شود در صورتی که درست باشد دستورات ۲ و در غیر این صورت شرط ۳ بررسی می شود ... در صورتی که n شرط بررسی شد و درست نبود دستورات قسمت Else اجرا می شود.

« شرط Switch-Case

از این ساختار برای تصمیم گیری چندگانه بر اساس مقادیر مختلف يك عبارت استفاده می شود. به طوری کلی در تمام تصمیم گیری ها که بیش از ۳ انتخاب وجود داشته باشد از این دستور استفاده می شود.

به عنوان مثال فرض کنید متغیری مثل X مقادیر ۱، ۲، ۳ را اختیار می کند و می خواهید بر اساس مقادیر مختلف X تصمیم گیری مختلفی را انجام دهید. اگر برابر ۱ بود دستورات ۱، اگر برابر ۲ بود دستورات ۲ و اگر برابر ۳ بود دستورات ۳ اجرا شوند و در صورتی که هیچ کدام از این ها نبود دستورات ۴ (otherwise) اجرا شوند. حالت کلی این دستور را مشاهده می کنید:

```

switch switch_expr
case case_expr,
  statement, ..., statement
case {case_expr۱, case_expr۲, case_expr۳,...}
  statement, ..., statement
...
otherwise,
  statement, ..., statement
end

```

به چند نکته در این مورد باید دقت کرد:

(۱) پس از اجرای هر يك از دستورات روند اجرا برنامه به بعد از End منتقل می شود و سایر Case ها کنترل نمی شوند.

(۲) در بالا در مورد Case دوم در صورتی که عبارت مورد نظر با هر يك ۳ عبارت داخل کلوشه ({}) برابر باشد دستورات اجرا می شوند.

(۳) استفاده از Otherwise نیز اختیاری است.

بلوك Try-Catch:

شکل کلی این دستور به این صورت می باشد:

```
try
    commands
catch
    commands
end
```

عملکرد این دستور به این صورت است که دستورات زیر Try اجرا می شوند؛ در صورتی که خطایی رخ دهد کنترل برنامه به Catch منتقل شده و دستورات موجود در این قسمت اجرا می شود. این خاصیت باعث می شود از آن برای خطایابی برنامه ها استفاده شود.

توقف روند اجرای برنامه:

« Break

هنگامی که این دستور اجرا می شود MATLAB به اولین دستور که بعد از حلقه For قرار دارد می رود. در صورتی که این دستور در حلقه های تو در تو (For یا While) به کار رود MATLAB فقط از حلقه جاری خارج می شود.

« Error

این دستور باعث توقف اجرا برنامه شده و می تواند یک رشته کرکتری را برگرداند.

```
error (' STATEMENT ')
```

« Return

هر گاه روند اجرا برنامه به این دستور برسد مقدار مورد نظر را برمی گرداند (در Command window نمایش می دهد)؛ و ادامه اجرای برنامه متوقف می شود.

از این دستور برای نمایش زود هنگام مقادیر یعنی قبل از به پایان رسیدن کامل برنامه استفاده می شود. به این ترتیب هرگاه جواب مورد نظر به دست آمد روند اجرای برنامه نیز متوقف می شود و مقدار مورد نظر را برمی گرداند.